

КОНЦЕПТУАЛНА РАМКА ЗА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ – ДИСКУСИОННИ ВЪПРОСИ И ПЕРСПЕКТИВИ

**Гл.ас.д-р Надежда Иванова Попова-Йосифова,
nadia_popowa@ue-varna.bg
Катедра „Счетоводна отчетност“
Икономически Университет – Варна**

Резюме: Формирането на Концептуалната рамка за финансова отчетност е бавен еволюционен процес, който е повлиян от редица икономически, социални и политически фактори в световен мащаб. През последните години активно се дискутира съдържанието на рамката от професионални организации, изследователи в сферата на счетоводството и финансите и други заинтересовани лица. Проблематиката придобива все по-голяма актуалност и значимост, тъй като предназначението на Концептуалната рамка за финансова отчетност е освен да подпомага Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) при усъвършенстването на стандартите, да ръководи всички заинтересовани страни при тяхното тълкуване, както и да подпомага съставителите на финансови отчети, когато стандартите позволяват избор на счетоводни политики. В настоящата статия се анализират основните проблемни моменти в съдържанието на Концептуалната рамка за финансова отчетност, като се представя хронологията в развитието на рамката и се дискутират публикации на водещи професионални организации и изследователи.

Ключови думи: международни счетоводни стандарти, концептуална рамка, финансова отчетност

JEL: M41, M48

CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR FINANCIAL REPORTING – ISSUES FOR DISCUSSION AND PROSPECTS

**Head Assist.Prof. Nadezhda Ivanova Popova – Yosifova, PhD
nadia_popowa@ue-varna.bg
Accounting Department
University of Economics - Varna**

Abstract: The formation of the Conceptual Framework for Financial Reporting is a slow evolutionary process influenced by numerous economic, social and political factors worldwide. Recently, the contents of the framework has been intensively discussed by professional organizations, researchers in accounting and finance and other persons concerned. These issues become more and more live and significant, since the Conceptual Framework for Financial Reporting is designated for both facilitating International Accounting Standards Board (IASB) in improving the standards and guiding all parties concerned in their interpretation, as well as assisting any financial report compilers where the standards allow the choice of accounting policies. The present article shows an analysis of the basic issues in the contents of the Conceptual Framework for Financial Reporting, it presents a chronology of the

development of the framework and discussions on publications of leading professional organizations and researchers.

Keywords: International Accounting Standards, Conceptual Framework, financial reporting

JEL: M41, M48

КОНЦЕПТУАЛНА РАМКА ЗА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ – ДИСКУСИОННИ ВЪПРОСИ И ПЕРСПЕКТИВИ

Гл.ас.д-р Надежда Иванова Попова-Йосифова,
nadia_popowa@ue-varna.bg
Катедра „Счетоводна отчетност“
Икономически Университет – Варна

Въведение

Много изследователи, професионалисти и организации коментират през последните години различни аспекти на концептуалната рамка на счетоводството. В световен мащаб не е налице един единствен източник, който всеобхватно и точно да дефинира концепциите, на базата на които да се осъществява счетоводния процес и да се изготвят финансовите отчети. Освен това, дълги години се води дебат относно броя на счетоводните принципи и за предимството на даден принцип пред друг. Например, „англосаксонското разбиране за финансовата отчетност акцентира върху вярното и честно представяне, а континенталното – върху предпазливостта“ (Костова, 2013, с.108).

Концептуалната рамка за финансова отчетност (Conceptual Framework for Financial Reporting¹), приета от Съвета за Международни счетоводни стандарти не е стандарт и засега не се приема от Европейската комисия. Независимо от това, за да се тълкуват правилно постановките на стандартите или за да се вземе решение по въпрос, който не е изрично уреден, счетоводители, одитори, инвеститори и други лица се позовават на Концептуалната рамка (Вейсел, 2015). Също така, общоизвестна е световната тенденция към уеднаквяване на счетоводните правила за изготвяне и представяне на финансовите отчети. Мисията на Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) е чрез прилагането на стандартите да се постигне прозрачност, отговорност и ефективност на финансовите пазари по света. Европейската консултативна група за финансова отчетност (European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)) и професионалните тела, приемащи националните счетоводни стандарти на Франция, Германия, Италия и Великобритания, в съвместен бюлетин заявяват, че за да има прозрачност, разбираемост и последователност при доразвиването на Международните счетоводни стандарти (МСС) трябва да съществува една единствена и солидна концептуална база (EFRAG et al., 2013a). Според тях, това е на първо място предназначението на рамката – да служи като концептуална основа за всички изменения, тълкувания и нови стандарти. Изявени специалисти в сферата на счетоводството не случайно твърдят: „не изучавайте отделните стандарти, преди да сте се запознали достатъчно добре с Концептуалната рамка за изготвяне на финансовите отчети“ (Свраков, А., Брезоева, Б., 2012 г., с. 22) Или, рамката е основата за правилно разбиране и прилагане на стандартите.

¹ Терминът „financial reporting“ се среща с различни преводи в българската счетоводна литература – финансова отчетност, финансово отчитане, финансово докладване, финансови отчети. В настоящата публикация се придържахме към понятието „финансова отчетност“, което се употребява в действащия в момента Закон за счетоводството (обн. ДВ бр. 95 от 2015 г.).

Целта на настоящата статия е чрез критичен анализ на публикации на професионални организации, на водещи изследователи в сферата на счетоводството и финансите и др., да се изведат основните дискуссионни въпроси и проблеми, които са в основата на последния проект за изменение на Концептуалната рамка за финансова отчетност, както и да се очертаят перспективите за нейното развитие.

Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС от 2010 г. включва цел на финансовата отчетност; качествени характеристики на полезната финансова информация; дефиниране, признаване и оценка на елементите на финансовите отчети и концепции за капитала и неговото поддържане. Ключов въпрос при формулирането на рамката е за кого са предназначени финансовите отчети и какви информационни потребности следва да се удовлетворяват. СМСС, както и други професионални тела считат, че финансовите отчети, изготвени според МСС са с общо предназначение, като потребители на информацията са инвеститори, кредитори и други лица, осигуряващи ресурси на предприятието. Това твърдение се подкрепя от факта, че МСС са предназначени предимно за компании, които са публични емитенти на ценни книжа. МСС на практика могат да се прилагат и от други предприятия, които не са публични дружества (например практиката в България), но създателите на стандартите целят постигане на прозрачност на финансовата информация, която служи като основа за вземане на решения за инвестиране и стабилност на финансовите пазари по света.

1. Концептуална рамка за финансова отчетност – исторически преглед и настоящо състояние

Понятието „концепция“ (от лат. „conceptio“ - „понятие, мисъл“), се дефинира като „система от схващания, възгледи по научно-теоретичен въпрос“ (БАН, 1982, с. 440). Концепциите се възприемат като елементи на теоретичното знание, като всяка една теория отразява обкръжаващата ни действителност и представлява обобщение на практиката и човешкия опит. В счетоводството концепциите са човешко дело, следователно „те се променят от еволюиращата социална и икономическа среда, в която счетоводния процес се прилага“ (Welsch, Zlatkovich, 1989, р. 224). Освен това, формулирането на Концептуална рамка за счетоводство е бавен еволюционен процес, поради наличието на множество счетоводни теории, които служат за нейна основа (Филипова, 2002).

Процесът по създаване на Концептуална рамка в областта на счетоводството е започнал в САЩ още от края на 50-те години на 20 век. Усилията по този въпрос на Съвета за счетоводни принципи (Accounting Principles Board) водят до публикуване през 1970 г. на документ с наименование „Основни концепции и счетоводни принципи в основата на финансовите отчети на стопанските предприятия“ (Statement № 4 „Basic Concepts and Accounting Principles Underlying Financial Statements of Business Enterprises“). Впоследствие след създаването на Съвета за финансово-счетоводни стандарти на САЩ (Financial Accounting Standards Board (FASB)) в периода от 1978 г. до 2010 г. са публикувани осем на брой официални документи, регламентиращи концептуалната рамка на финансовото счетоводство (FASB Statements of Financial Accounting Concepts). Регулацията с пореден № 8 „Концептуална рамка за финансова отчетност“ (FASB Concepts Statement № 8 „Conceptual Framework

for Financial Reporting“), публикувана през 2010 г. е резултат от съвместната работа на двата съвета – Съвета за финансово-счетоводни стандарти (СФСС) на САЩ и СМСС по конвергиране на двете концептуални рамки, като поетапно ще бъдат добавяни нови глави в този документ, докато се заместят изцяло предходните публикувани регулации на счетоводните концепции. Документът към момента се състои от две глави – глава № 1 „Цел на финансовата отчетност с общо предназначение” и глава № 3 „Качествени характеристики на полезната финансова информация”, като се предвижда глава № 2 с наименование „Отчетна единица”.

Таблица № 1

СФСС, Финансово-счетоводни концепции
(FASB Statements of Financial Accounting Concepts)

Пор. №, наименование, дата	Основни моменти в съдържанието
№ 1 Цели на финансовата отчетност на стопанските предприятия, м. Ноември 1978 г. <i>Забележка: замества се от № 8</i>	1/ Дефинира потенциалните потребители на информацията от отчетите; 2/ Представя целите на финансовите отчети; 3/ Посочват се перспективите за развитие на рамката
№ 2 Качествени характеристики на счетоводната информация, м. Май 1980 г. <i>Забележка: замества се от № 8</i>	1/ Дефинира основните качества: уместност и надеждност; 2/ Дефинира второстепенното качество: съпоставимост; 3/ Дефинира се праг за признаване и съществеността; 4/ Формулират се ограничения при прилагането на изискванията
№ 3 Елементи на финансовите отчети на стопанските предприятия, м. Декември 1980 г. <i>Забележка: замества се от № 8</i>	1/ Включени са определения на основните отчетни обекти, от които зависи финансовото представяне на предприятието; 2/ Описани са някои концепции, свързани с признаването на елементите на финансовите отчети
№ 4 Цели на финансовата отчетност на нестопанските организации, м. Декември 1980 г.	1/ Описват се видовете нестопански организации; 2/ Посочват се потребителите на информацията и техните информационни потребности и 3/ Очертани са перспективи за развитие
№ 5 Признаване и оценяване във финансовите отчети на стопанските предприятия, м. Декември 1984 г.	1/ Критерии за признаване; 2/ Критерии за оценяване; 3/ Счетоводни предположения, принципи и ограничения; 4/ Определя се пълния набор финансови отчети
№ 6 Елементи на финансовите отчети, м. Декември 1985 г.	1/ Дефинират се активи, пасиви, собствен капитал, инвестиции и разпределения между собствениците, всеобхватен доход; 2/ Дефинират се приходи, разходи, печалби и загуби; 3/ Описва се отчетността на начислена основа
№ 7 Използване на информацията за паричния поток и настоящата стойност при счетоводните оценки, м. Февруари 2000 г.	1/ Описана е употребата на настоящата стойност в счетоводството и връзката ѝ със справедливата стойност; 2/ Описват се техниките на прилагане на настоящата стойност; 3/ Посочват се лихвени методи и връзката им с настоящата стойност
№ 8 Концептуална рамка за финансова отчетност, м. Септември 2010 г.	1/ Цел на финансовата отчетност с общо предназначение; 2/ Качествени характеристики на полезната финансова информация

Източници: 1/ Welsch & Zlatkovich. (1989). Intermediate accounting. Boston: IRWIN, p.20; 2/ Nobes & Parker. (2010). Comparative international accounting. Gosport: Pearson Education Limited, p. 179

Изясняването на целта на финансовите отчети е основата на Концептуалната рамка, а всички останали компоненти следват логически след целта, респективно след изясняване на предназначението на отчетите. СФСС (FASB, 2010) дефинира, че целта на финансовата отчетност с общо предназначение е да осигури финансова информация относно отчетната единица, която е полезна за съществуващите и потенциалните инвеститори, заемодатели и други кредитори при вземането на решения за предоставянето на ресурси на предприятието. Що се отнася до качествените характеристики на полезната финансова информация СФСС (FASB, 2010) дефинира фундаментални (основни) и допълващи характеристики. Фундаментални са – уместност (relevance) и достоверно представяне (faithful representation), а допълващи – сравнимост (comparability), проверимост (verifiability), навременност (timeliness) и разбираемост (understandability). Всичко това е в пълно съответствие с Концептуалната рамка на СМСС от 2010 г.

В исторически план, през 1989 г. е одобрена и публикувана от Комитета за международни счетоводни стандарти (International Accounting Standards Committee (IASC)) т.нар. „Обща рамка за изготвяне и представяне на финансови отчети“ (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements). Следва да се отбележи, че приетите постановления произтичат главно от Концептуалната рамка на СФСС на САЩ (Чандри и к-в., 2016). Впоследствие през 2001 г. рамката е приета от Съвета за МСС, като правоприемник на Комитета за МСС. През 2004 г. е положено началото на съвместен проект между СФСС на САЩ и СМСС за ревизиране на приетите от тях концептуални рамки в посока на тяхното уеднаквяване. Целта на проекта е „да се създаде стабилна основа за бъдещите счетоводни стандарти, които са принципно-базирани, вътрешно последователни, както и международно сближени“ (Чандри и к-в., 2016, с. 35).

Съвместният проект за ревизиране на концептуалните рамки на двата съвета - СФСС на САЩ и СМСС стартира през 2004 г. и продължава до 2010 г., като фазите през които трябваше да премине разработването на рамката са осем на брой, както следва (Dournik & Perera, 2012, p. 82):

- Фаза „А“: Цел и качествени характеристики
- Фаза „В“: Елементи и признаване
- Фаза „С“: Оценяване
- Фаза „D“: Отчетна единица
- Фаза „Е“: Представяне и оповестяване
- Фаза „F“: Предназначение и статут
- Фаза „G“: Приложение от нестопански предприятия
- Фаза „H“: Други въпроси

Единствено фаза „А“ е финализирана, като в резултат на това двата съвета публикуват през 2010 г. съгласувани изменения на концептуалните си рамки.

Приетата от СМСС ревизирана „Концептуална рамка за финансова отчетност 2010“ (Conceptual Framework for Financial Reporting 2010) се състои от две глави: глава 1 „Цел на финансовата отчетност с общо предназначение“ и глава 3 „Качествени характеристики на полезната финансова информация“. Глава 2 се предвижда да съдържа концепцията за отчетна единица, а глава 4 съдържа останалия текст на рамката от 1989 г.

Към момента СМСС временно е преустановил съвместната си работа със СФСС на САЩ, докато бъдат приключени други проекти. Трудно е да се отговори еднозначно на въпроса кое е наложило това прекъсване на работата на двете организации. Безспорно обаче, различията между англосаксонската и континентално-европейската школа и счетоводна практика са дългогодишни, имат своите исторически предпоставки и не е лесно синхронизирането на американския прагматизъм с европейските традиции.

Концептуална рамка за финансова отчетност от 2010 г. (IFRS Foundation, 2010) изпълнява следните цели:

1/ да подпомага СМСС в бъдещото развитие на стандартите и ревизията на съществуващите стандарти;

2/ да подпомага СМСС в хармонизирането на регулациите, счетоводните стандарти и процедури, свързани с представянето на финансовите отчети, като осигурява база за намаляване на броя на алтернативните счетоводни третираня, разрешени от стандартите;

3/ да подпомага организацията, приемащи национални стандарти в развитието на тези стандарти;

4/ да подпомага съставителите на финансови отчети в прилагането на Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО)² и при решаването на въпроси, които все още не са предмет на уреждане в стандартите;

5/ да съдейства на одиторите при формиране на одиторско мнение дали изготвените финансови отчети са в съответствие с МСФО;

6/ да подпомогне потребителите на информация от финансовите отчети, изготвени в съответствие с МСФО при тълкуването на тази информация, и

7/ да осигури информация на тези, които са заинтересовани от дейността на СМСС за подхода, който прилагат при създаването на стандартите.

Интересно е да се отбележи, че в редки случаи на конфликт между Концептуалната рамка и отделни стандарти, водещ е съответния стандарт, а не рамката. Виждането на СМСС обаче е, че подобни случаи във времето ще намаляват, тъй като рамката служи за усъвършенстване на стандартите като цяло (IFRS Foundation, 2010).

Поради съвместната работа на двата съвета – СФСС на САЩ и СМСС, целта на финансовата отчетност и качествените характеристики на полезната финансова информация са напълно идентично определени в двете концептуални рамки от 2010 г. В този смисъл, Концептуална рамка за финансова отчетност, приета от СМСС определя, че целта на финансовите отчети с общо предназначение е да осигурява информация за отчетната единица, която да е полезна на инвеститори, кредитори и други лица, вземащи решения относно осигуряването на ресурси на предприятието (IFRS Foundation, 2010). Що се отнася до качествените характеристики на полезната финансова информация, основните са уместност и достоверно представяне, а допълващите (подобряващи или още повишаващи полезността) са сравнимост, проверимост, навременност и разбираемост.

През 2012 г. СМСС решава да възобнови проекта за ревизиране на Концептуалната рамка, но вече като самостоятелен проект без участието на СФСС на САЩ. През м. юли 2013 г. е публикуван от СМСС дискуссионен материал “Преглед на концептуалната рамка за финансова отчетност” (Discussion Paper DP/2013/1: A Review of the Conceptual Framework for Financial

² Имат се предвид всички МСФО и МСС.

Reporting), като дискусиите продължават до м. април 2014 г. (IFRS Foundation, 2013) След една година, се публикува през м. май 2015 г. проект за ревизирана Концептуална рамка (Exposure Draft ED/2015/3: Conceptual Framework for Financial Reporting (IFRS Foundation (2015a)). В допълнение бе публикуван и придружаващ документ с разяснения към предложените промени с цел единствено коментар (Basis for Conclusions Exposure Draft ED/2015/3: Conceptual Framework for Financial Reporting (IFRS Foundation (2015b)). Предложенията в проекта целят „да се подобри финансовата отчетност чрез предоставяне на по-пълнен, ясен и актуален набор от понятия“ (Чандри и к-в., 2016, с. 35). До м. април 2016 г. бе даден срок за последващи коментари, критики и предложения от професионалната общност, но дискусиите продължават и досега. На 12 юни 2017 г. СМСС публикува резюме на решенията за промени в рамката, като ревизираната Концептуална рамка ще бъде публикувана след достигане на професионален консенсус по всички въпроси.

Забелязва се стремеж от страна на СМСС да получи подкрепата на европейските държави в дейността си. Така например, Европейската консултативна група за финансова отчетност (European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)) и професионалните тела, приемащи националните счетоводни стандарти на Франция, Германия, Италия и Великобритания, считано от 2013 г. издават съвместни бюлетини със своите становища и предложения относно Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС. Тяхното влияние прозира в последния проект на ревизирана Концептуална рамка (Exposure Draft ED/2015/3: Conceptual Framework for Financial Reporting). EFRAG играе съществена роля в процеса по одобрение на Международни счетоводни стандарти от Европейската Комисия. Задачата на EFRAG е да консултира Комисията по всички въпроси, свързани с прилагането на стандартите в Европейския съюз (ЕС). Техническата експертна група към EFRAG дава мнения, с които се преценява дали стандарта, който следва да се одобри е в съответствие с правото на ЕС и изискванията на Регламент 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти, както и в съответствие с разбираемостта, уместността, надеждността, сравнимостта и принципа за вярно и честно представяне (European Parliament, 2016). Прави впечатление, че качествените характеристики на ползната финансова информация, предмет на уреждане в Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС, се възприемат като водещи изисквания.

Важно е да се отбележи, че проектът на ревизирана Концептуалната рамка за финансова отчетност от 2015 г. цели освен да подпомага СМСС при усъвършенстването на стандартите, да ръководи всички заинтересовани страни при третирането на стандартите и да подпомага съставителите на финансови отчети, когато стандартите позволяват избор при счетоводните политики. Или, цели се да се намалят различията при осъществяването на финансовата отчетност.

2. Основни дискуссионни въпроси и перспективи пред Концептуалната рамка за финансова отчетност

Необходимостта от ревизиране на Концептуалната рамка за финансова отчетност, приета от СМСС през 2010 г. се обуславя от това, че съществуват области, които не са обхванати, необходимо е по-ясно ръководство по определени въпроси и някои аспекти на рамката не са актуални. По-конкретно, сферите, които СМСС цели да подобри са: оценяване, финансово представяне, представяне и оповестяване, отписване и отчетна единица. СМСС през м. юни 2017 г. обяви своето решение за следните основни подобрения в рамката на базата на проекта от 2015 г. и дискусиите с представители на институции, организации и други заинтересовани страни (IFRS Foundation, 2017):

- Целите на рамката се свеждат до три на брой, като замисъл сходни с предходните цели, а именно: 1/ Да подпомага СМСС при доразвиването на стандартите, чрез последователност в концепциите; 2/ Да подпомага съставителите при разработване на последователни счетоводни политики, когато липсва стандарт, който да урежда конкретна сделка или събитие, или когато стандартите позволяват избор на счетоводна политика; 3/ Да подпомага всички заинтересовани страни да разбират и интерпретират стандартите;

- Независимо от това, че не се променя дефиницията за цел на финансовата отчетност, СМСС счита, че трябва да се даде по-голяма яснота на значението на предоставяне на информация, необходима за оценка дейността на ръководството по управление на ресурси на предприятието. В резултат на това, се въвежда употребата на термина „стопанисване”, който е свързан с термина „отговорност”;

- Съществуващите и досега качествени характеристики не са променени, но се въвежда отново понятието „предпазливост”, в контекста на вземане на решения в условия на несигурност. Акцентира се върху това, че достоверното представяне изисква прилагането на принципа предимство на икономическото съдържание пред правната форма. Също така, оценъчната несигурност се представя като фактор, който влияе върху достоверното представяне;

- Отчетната единица се дефинира като предприятие, което избира или е задължено да изготвя финансови отчети с общо предназначение. Отчетната единица може да не бъде юридическо лице, да обхваща само част от дадено предприятие или да обхваща две или повече предприятия. СМСС отчита факта, че е нужно да се въведат подходящи органичения в случаите, когато отчетната единица не е юридическо лице;

- Относно елементите на финансовите отчети се променят дефинициите за актив и пасив. При дефиницията за актив се замества фразата „се очаква да бъдат получени бъдещи икономически ползи” с „потенциал да донесе икономически ползи”; икономическите ресурси се дефинират като „права” и личи стремеж към постигане на синхрон при дефинициите за актив и пасив. Относно дефиницията за пасив СМСС не счита, че към момента е уместно да се извършат съществени промени, тъй като практиката свидетелства за увеличаване на инструментите едновременно с характеристиките на капитал и на задължение. Уточнява се обаче, понятието „настоящо задължение”, а именно: предприятието има настоящо задължение за прехвърляне на икономически ресурси, ако едновременно: 1/ предприятието няма практическа

възможност да избегне прехвърлянето и 2/ задължението е в резултат на минали събития. Що се отнася до дефинициите за капитал, приходи и разходи, предлагат се по-скоро редакционни, отколкото съдържателни промени. Също така, дефинира се понятието единица за отчитане (unit of account) като група от права или група от задължения или група от права и задължения, към които се прилагат изискванията за признаване и оценяване. Всъщност целта е постигане на достоверно представяне на активите, пасивите, приходите и разходите, които произтичат от сключени договорености.

Таблица № 2

Дефиниции на елементите на финансовите отчети

Понятие	Концептуална рамка за финансова отчетност - 2010 г. /определенията са от 1989 г./	Проект за Концептуална рамка за финансова отчетност - 2015 г. /СМСС потвърди дефинициите на 12/06/2017 г./
Актив	Ресурс, контролиран от предприятието в резултат от минали събития и от който се очаква да бъдат получени бъдещи икономически ползи от предприятието.	Настоящ икономически ресурс, контролиран от предприятието в резултат на минали събития. Икономическият ресурс е право, което има потенциал да донесе икономически ползи.
Пасив	Настоящо задължение на предприятието, произтичащо от минали събития, уреждането на което се очаква да доведе до изходящ поток от ресурси на предприятието, възплаващ бъдещи ползи.	Настоящо задължение на предприятието да прехвърли икономически ресурс в резултат на минали събития.
Капитал	Остатъчна стойност в активите на предприятието след приспадане на всички негови пасиви.	Остатъчна стойност в активите на предприятието след приспадане на всички негови пасиви.
Приходи	Увеличение на икономическите ползи през отчетния период под формата на постъпване или получаване на активи или намаление на задълженията, което води до увеличение на собствения капитал, отделно от тези свързани с вноски от собствениците на капитала.	Увеличение на активи или намаление на пасиви, което води до увеличение на собствения капитал, различно от тези, свързани с вноски от притежателите на претенции към капитала.
Разходи	Намаление на икономическите ползи през отчетния период под формата на изтичане или намаление на активи или увеличение на задълженията, което води до намаление на собствения капитал, отделно от тези свързани с разпределения към собствениците на капитала.	Намаляване на активи или увеличаване на пасиви, което води до намаление на собствения капитал, различно от тези, свързани с разпределение към притежателите на претенции към капитала.

Източници: 1/ IFRS Foundation. (2010). *The Conceptual Framework for Financial Reporting*; 2/ IFRS Foundation. (2017). *Conceptual Framework for Financial Reporting. Summary of Tentative Decisions*; 3/ Чандри и к-в. (2016). *Международни счетоводни*

станданти за счетоводство и финансова отчетност. Коментари и приложения. София: Изд-во „Вивид Райс“, с. 41-42

- Признаване и отписване на активи и пасиви – СМСС прилага подход за признаване на отчетните обекти в съответствие с качествените характеристики на полезната финансова информация. В този смисъл, два са критериите за признаване – уместност и достоверно представяне, като се има предвид съотношението „разходи – ползи”. Въвежда се следната дефиниция за отписване: премахване на целия или на част от вече признат актив или пасив;

- Относно оценяването се въвежда: 1/ описание на оценъчните бази и информацията, която те осигуряват; 2/ фактори, които трябва да се имат предвид при избора на оценъчна база; 3/ прилагане на повече от една оценъчна база, за да се постигне уместна информация за активите, пасивите, приходите и разходите;

- Представяне и оповестяване – СМСС счита, че Концептуалната рамка съдържа концепции на високо равнище, които описват каква информация се включва във финансовите отчети и как тази информация следва да бъде представена и оповестена. Представянето и оповестяването на информация се посочват като инструменти за комуникация. Включват се текстове относно информацията за финансовото представяне на предприятието. Отчетът за печалбата или загубата се определя като основен източник на информация за финансовото представяне. Въвежда се принципа, че приходите и разходите следва да бъдат включени в отчета за печалбата или загубата, освен ако уместността или достоверното представяне на информацията биха се увеличили ако се отрази промяна в текущата стойност на актив или пасив в отчета за всеобхватния доход³;

- Други съществени въпроси се свързват с описанието на бизнес дейностите и дългосрочните инвестиции. Природата на бизнес дейностите на предприятието играе различни роли в отделните аспекти на финансовата отчетност. Това може да рефлектира върху обекта на отчитане, признаването, оценяването, както и представянето и оповестяването на информация във финансовите отчети. СМСС реши да не включва коментар относно дългосрочните инвестиции като бизнес дейност, тъй като в отделните стандарти е по-подходящо да се регламентира този въпрос, както и няма да се коментира изрично оценяването и представянето на тези инвестиции във финансовите отчети и няма да се дискутират отделно информационните нужди на дългосрочните инвеститори.

Всички тези решения за промени в Концептуалната рамка за финансова отчетност, взети от СМСС са в резултат на дълъг професионален дебат и описват ключовите проблемни моменти във формулирането на рамката, а именно: какви са целите на рамката, за кого са предназначени отчетите, какви са информационните нужди на потребителите, дали да се прилага принципа за предпазливостта, как да се дефинира отчетната единица, как да се актуализират определенията за актив, пасив, приходи и разходи, критериите за признаване на активи и пасиви, прилагането на различни оценъчни бази, кой е основния източник на информация за финансовото представяне на предприятието и др.

³ Не се коментира в проекта за ревизирана Концептуална рамка за финансова отчетност дали отчета за печалбата или загубата и отчета за всеобхватния доход да са два отделни отчета или един общ отчет.

Освен това, водещи изследователи в областта на счетоводството (Gebhardt, Moga & Wagenhofer, 2014) в техни публикации акцентират, че основните въпроси, подлежащи на подобрене в Концептуалната рамка са: целите на финансовата отчетност и въвеждане на принципа за предпазливостта; дефинициите за актив и пасив и критериите за признаване, обвързани с несигурността; отписването и оценяването на отчетните обекти.

Наблюдава се тенденция през последните години към по-слабо теоретизиране на рамката (Sutton, Cordery & Zijl, 2015), т.е. дефиниран е набора от принципи и концепции, като се набляга на тяхното практическо приложение в подкрепа на полезността за „основния потребител“ и достоверното представяне на информацията във финансовите отчети. Налице са критики, че от приемането на Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС през 1989 г. досега всички промени и предложения за промени изключват ревизиране на философските и теоретични основи на рамката (Mourik, 2014). Изследователите твърдят, че съществува необходимост от преосмисляне на тези основи, тъй като се наблюдава смесица от различни теории за капитала, както в рамката от 2010 г., така и в проекта за нейното ревизиране.

Последният проект за изменение на рамката от 2015 г. ясно показва, че основната цел е Концептуалната рамка да подпомага СМСС в неговата работа по приемането на нови стандарти и усъвършенстването на съществуващите. Проблемът, който се явява е, че икономическата среда и бизнес операциите се развиват изключително динамично и счетоводните стандарти трябва да са в състояние да отговорят на тези промени. „Идеалната“ Концептуална рамка е необходимо да бъде достатъчно гъвкава, за да осигурява развитието на стандартите, да бъде всеобхватна, но не и прекалено подробна (Gebhardt, Moga & Wagenhofer, 2014). Ако правилата в рамката са твърде детайлизирани, това може да доведе до ограничения при доразвиването на отделните счетоводни стандарти и би могло да доведе до затруднения при практическото прилагане на правилата.

Основният въпрос, който регламентира рамката е целта на финансовата отчетност, което кореспондира с отговора на въпроса за кого е предназначена финансовата информация от отчетите. Исторически са се обособили три подхода за определяне на целите на финансовите отчети: подход, ориентиран към предприятията; подход, ориентиран към счетоводната професия и подход, ориентиран към потребителите (Филипова, 2002). Приложението на тези подходи се наблюдава последователно във времето и е в съответствие с етапа на развитие предимно на стопанската практика, финансовите пазари, търговско-правната уредба и счетоводните регулации, както в национален, така и в световен мащаб. Подходът, ориентиран към предприятията е типичен за ранния етап на развитие на счетоводството, като информацията от отчетите е полезна предимно за вътрешните потребители, но при този подход съществува вероятност ръководството да манипулира информацията и външните потребители да бъдат подвеждани в преценките си. Подходът, ориентиран към счетоводната професия е приложим до 70-те години на 20 век, като стремежът е информацията да бъде полезна за собствениците на предприятията, или отново информационните потребности на външните потребители са на заден план. Третият подход, който е ориентиран към потребителите преобладава от 70-те години на 20 век до наши дни, поради обективните процеси на глобализация и развитие на световните финансови пазари. Изрично СМСС регламентира, че

информацията от финансовите отчети е предназначена за лицата, които осигуряват ресурси на предприятието – инвеститори и различни видове кредитори. Второстепенен е обаче въпросът, свързан с ефективното управление на ръководството, което считаме за недостатък. Като паралел, в Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета, удачно се пояснява, че годишните финансови отчети имат различни цели, вкл. предоставяне на информация за инвеститорите и засилване на корпоративното управление, което изисква баланс между целите.

Принципът за предпазливостта е присъствал в първоначалния вариант на Концептуална рамка и е премахнат в ревизираната рамка през 2010 г. Двата съвета – СФСС на САЩ и СМСС са били единодушни, че предпазливостта (благоразумието) и консерватизмът не са желани качествени характеристики на финансовата информация (Hellman, 2008). СМСС установява, че предпазливостта често е неразбрано понятие за потребителите на информация и я свързват с дейностите по управление на приходите (earnings management). Включването отново на принципа за предпазливост в Концептуалната рамка се счита, че ще осигури концептуална основа за настоящите и нови стандарти, повечето от които съдържат разпоредби, свързани с предпазливост (Gebhardt, Mora & Wagenhofer, 2014). Също така, Alan Teixeira⁴ на симпозиум на Европейската счетоводна асоциация (European Accounting Association), проведен на 23 май 2014 г., относно проекта за ревизиране на Концептуалната рамка уточнява, че предпазливостта се свързва с концепцията за неутралитет, тъй като тя противодейства на тенденцията ръководството да представя оптимистична картина на предприятието и целта е както СМСС, така и съставителите на отчети да се стремят към неутралитет (Abela et al., 2014).

Интересна е гледната точка на някои изследователи относно това, че предпазливостта се е избягвала като принцип в рамката, поради погрешно схващане, че потребителите разчитат предимно на информацията от финансовите отчети за вземане на търговски решения (Bauer, O'Brien & Saeed, 2014). Един одитиран финансов отчет не е в състояние да представи достатъчно навременна информация и затова през последните години потребителите ползват и други информационни източници. Предпазливостта би била в подкрепа на разумното, неутрално и пълно представяне на сделки и събития във финансовите отчети с общо предназначение. Или, концептуалната рамка следва да бъде така формулирана, че да гарантира достоверността на финансовите отчети с общо предназначение.

Дефинициите в Концептуалната рамка отдавна са обект на анализ от редица изследователи в сферата на счетоводството. Така например, според Barker (2010) дефинициите за приходи и разходи не са коректно определени, тъй като се свързват с измененията в активите на предприятието, а не с измененията в неговия капитал. Според автора, това е несъответстващо на принципа за двойното записване в счетоводството. До някаква степен има основание в това твърдение, и би могло да се разсъждава за перефразиране на дефинициите (промяна в словореда).

⁴ Главен директор „Технически дейности“ към СМСС.

Интересен е и дебатът относно това до каква степен финансовите отчети биха могли да съдържат прогностична информация, тъй като основни потребители на информация според рамката и стандартите са инвеститорите, които при вземане на решения се нуждаят от прогнози. От изключително значение е въпросът за оценъчните бази, които се използват при съставянето на отчетите. Прилагането на каквато и да е оценъчна база, която дистанцира финансовата отчетност от икономическата реалност трябва да се избягва (Sutton, Cordery & Zijl, 2015). Използваните оценки следва да бъдат обосновани с достатъчно ясни оповестявания, за да бъдат адекватна база за последващи прогнози. През последните години все по-актуален става въпросът за интегрираната отчетност като „начин за задоволяване на разнообразните информационни нужди на потребителите днес и в бъдеще“ (Филипова, 2017, с. 162). Обективните ограничения на финансовата отчетност биха могли да бъдат преодоляни именно чрез интегрирана отчетност, но това е въпрос, който в световен мащаб е все още изключително дискутиран.

Друг съществен въпрос, който се коментира в специализираната литература е дали предложената ревизирана рамка осигурява адекватни концепции за финансовото представяне на предприятието. Изследователите Brower, Faramarzi и Hoogendoorn (2014) предлагат един балансиран подход към финансовата отчетност, при който счетоводния баланс (отчета за финансовото състояние) и отчета за дохода (отчета за печалбата или загубата) да се третират като еднакво важни, като отчета за дохода (отчета за печалбата или загубата) осигурява повече информация за отделните компоненти на финансовото представяне на предприятието. Това предложение съответства на предварителните решения на СМСС от 12 юни 2017 г.

Някои автори коментират, че финансовата отчетност трябва да се организира според бизнес модела (Haslam et al., 2015). А това означава и преориентиране на Концептуалната рамка в целите и предназначението на финансовата отчетност, като следва да се включат и взаимоотношенията с различни заинтересовани страни, а не само с инвеститорите. EFRAG изразяват мнение още през 2013 г., че бизнес моделът⁵ трябва да окаже влияние върху финансовите отчети (EFRAG et al., 2013b). Също така, според EFRAG приходите и разходите следва да се включват в печалбата или загубата или другия всеобхватен доход на базата на бизнес модела (EFRAG et al., 2015). В последните решения на СМСС от 12 юни 2017 г. обаче, отчасти е засегнат въпросът с отчитането според бизнес модела. Ревизираната рамка ще пояснява влиянието на бизнес дейностите, но няма да въведе бизнес дейностите като всеобхватна концепция, която да обхваща всички области на финансова отчетност (IFRS Foundation, 2017). Вероятно причината за това е перспективата за прилагане на интегрирана отчетност и възможността тя да задоволи разнообразните потребности на потребителите на информация.

Когато се анализира предназначението на Концептуалната рамка за финансова отчетност не е за пренебрегване въпросът за обучението по счетоводни дисциплини и конкретно преподаването на Международните счетоводни стандарти и изготвянето на финансови отчети в съответствие с тях. Тъй като в основата на финансовите отчети са счетоводни оценки, преценки и

⁵ EFRAG и професионалните тела, приемащи националните счетоводни стандарти на Франция, Германия, Италия и Великобритания възприемат термина “бизнес модел” като процес на създаване на стойност от предприятието, в т.ч. как предприятието генерира парични потоци.

модели, а те са същността на Концептуалната рамка Wells (2011) счита, че подход за преподаване на стандартите, основан на рамката би бил подходящ за обучаващите се. Този подход ще осигури разбиране на стандартите в съответствие с целта на финансовата информация и счетоводните концепции.

Може да се обобща, че въпроси, които в перспектива ще продължават да бъдат дискутирани и анализирани от изследователите, професионалните организации и други заинтересовани страни са както следва: необходимо ли е преосмисляне на теоретичните основи на рамката; приложението на принципа за предпазливостта, който е характерен за европейския консерватизъм; дефинирането на инструменти с характеристиките на собствен капитал и задължение; влиянието на бизнес модела върху финансовата отчетност; връзките между финансовата отчетност и интегрираната отчетност и пр.

Възниква въпросът: приложима ли е за България Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС? Съгласно § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, Международните счетоводни стандарти са приетите с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. стандарти, които включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансова отчетност и свързаните с тях тълкувания, последващите изменения на тези стандарти и свързаните с тях тълкувания, бъдещите стандарти и свързаните с тях тълкувания, издадени или приети от СМСС. Или, Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС е извън обхвата на стандартите. Формално погледнато рамката не е приложима към момента в България. Независимо от това, много са мотивите, които налагат доброто познаване и разбиране на концепциите, принципите и правилата, които са включени или се предвижда да бъдат включени в Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС и тези мотиви произтичат основно от целите на рамката.

Интересно е защо през 2002 г. Европейският съюз прие за прилагане МСС, а не прие Общата рамка за изготвяне и представяне на финансови отчети. Отговорът на този въпрос има своите дълбоки исторически предпоставки – приемането на Общата рамка би означавало за западноевропейските страни да приемат концепция, базирана на друга счетоводно-правна основа (Свраков, 2014 г.), стъпка към която Европа не е била готова. А що се касае до прилагането на самите МСС, все пак ограничен е кръга от предприятия в европейските държави, за които това е задължение. Развитието обаче на проекта за ревизиране на Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС дава основание да смятаме, че в обозримо бъдеще Европейският съюз или отделни европейски държави биха я приели като нормативен акт.

В България Законът за счетоводството въвежда правилата на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета. Тази директива, често наричана „счетоводната директива“ регламентира концептуални въпроси като: цел на финансовите отчети; прилагане на принципа същественост при признаване, оценяване, представяне, оповестяване и консолидиране на информация във финансовите отчети; надеждността и съпоставимостта на информацията във финансовите отчети; принципите действащо предприятие, предпазливост и

начисляване; използването на приблизителни оценки; изискване за разбираемост на финансовите отчети; изискване отчетите да дават вярна и точна представа относно активите, пасивите, финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието и пр. Всички тези въпроси са в обхвата и на Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС. В съвременната икономическа среда напълно логично е основните принципи в Директива 2013/34/ЕС да бъдат повлияни и да не се различават съществено от принципите на МСС, но все пак се наблюдава и сравнително по-консервативното европейско мислене (Свраков, 2014 г.). Интересно е да се отбележи още, че съдържанието на Общите разпоредби на Националните счетоводни стандарти „в значителна степен напомня на това в старите Общи положения за изготвянето и представянето на финансови отчети“ (Симеонова, Р., 2016 г., с. 21), понастоящем заменени от Концептуалната рамка за финансова отчетност на СМСС. Или, рамката е оказала своето влияние върху националната правна уредба на счетоводството в България.

Заклучение

Формирането на Концептуалната рамка за финансова отчетност е дълъг и сложен процес, в основата на който стоят счетоводните концепции, принципи и правила за осъществяване на отчетността, предназначението на финансовите отчети и информационните потребности на потребителите на информация от отчетите. Предложенията за промени в последния проект от 2015 г. за Концептуална рамка на СМСС са в резултат на поредица от професионални дискусии и са фокусирани върху ключовите проблемни моменти в съдържанието на рамката, а именно: предназначение на рамката, цели на финансовата отчетност, приложение на принципа за предпазливостта, дефиниране на отчетната единица, определения за елементите на финансовите отчети, критерии за признаване на активи и пасиви, прилагане на различни оценъчни бази, източници на информация за финансово представяне на предприятието и др. Концептуалната рамка за финансова отчетност засега не се приема от Европейската комисия, но независимо от това, много от концепциите и правилата на рамката напълно логично съществуват както в националната, така и в европейската нормативна уредба на счетоводството. Тъй като определен кръг от предприятия в Европа и у нас прилагат МСС, считаме че за тяхното правилно разбиране и прилагане е нужно познаване на единната концептуална база на която са построени стандартите, с присъщата ѝ последователност и обвързаност на концепциите. Концептуалната рамка за финансова отчетност продължава да се доразвива и усъвършенства, като стремежът е тя да се превърне в солидна основа на финансовата отчетност на всички предприятия, прилагачи международните счетоводни регулации. СМСС предвижда, че ефектът от промяна на Концептуалната рамка няма да се прояви веднага, а постепенно във времето – при приемането на нови стандарти и при редакцията на съществуващите. Имайки предвид мисията на СМСС, приемането и прилагането на ревизираната рамка на базата на предложени проект от 2015 г. и последващите решения на съвета за промени, считаме че би допринесло за постигане на по-голяма прозрачност, отговорност и ефективност на финансовите пазари по света.

Цитирана литература

1. БАН. (1982). Речник на чуждите думи. София: Издателство на БАН.
2. Вейсел, А. (2015). Концептуална обща рамка за финансови отчети – характеристика и някои приложения. Български законник, № 3, 43-52
3. Костова, Н. (2013). Организационни и методологически аспекти на оценката на предприятие. Варна: Издателство“Наука и икономика“.
4. Свраков, А. (2014). Размисли за счетоводството в минало и настояще време. София: ИК“Труд и право“.
5. Свраков, А., Брезоева, Б. (2012). Международни счетоводни стандарти, приети за приложение от Европейския съюз. София: ИК“Труд и право“.
6. Симеонова, Р. (2016). Новите моменти в счетоводното законодателство, списание Диалог, бр. 1, с. 10 – 26, Retrieved from http://dlib.eacademy.bg/bitstream/handle/10610/2458/DialogueBook1bul2016_10_26.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
7. Филипова, Ф. (2002). Концептуална рамка на финансовото счетоводство. Български счетоводител, № 3, 18-20
8. Филипова, Ф. (2017). Тенденции в развитието на корпоративната отчетност: Сборник с доклади от VIII международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят – национални, регионални и глобални измерения“, I, 157-167
9. Чандри и к-в. (2016). Международни счетоводни стандарти за счетоводство и финансова отчетност. Коментари и приложения. София: Изд-во „Вивид Райс“.
10. Abela et al. (2014). Towards a New Conceptual Framework: Presentations at the *Accounting in Europe* and European Accounting Association Financial Reporting Standards Committee Symposium. *Accounting in Europe*, Vol. 11, No. 2, 259-271. doi:10.1080/17449480.2014.959977
11. Baker, R. (2010). On the Definitions of Income, Expenses and Profit in IFRS. *Accounting in Europe*, Vol. 7, No. 2, 147-158. doi:10.1080/17449480.2010.511892
12. Bauer, O'Brien & Saeed. (2014). Reliability Makes Accounting Relevant: A Comment on the IASB Conceptual Framework Project. *Accounting in Europe*, Vol. 11, No. 2, 211-217. doi:10.1080/17449480.2014.967789
13. Brower, Faramarzi & Hoogendoorn. (2014). Does the New Conceptual Framework Provide Adequate Concepts for Reporting Relevant Information about Performance? *Accounting in Europe*, Vol. 11, No. 2, 235-257. doi:10.1080/17449480.2014.967788
14. Douplik & Perera. (2012). *International accounting*. Singapore: McGraw-Hill
15. EFRAG et al. (2013a). Getting a Better Framework. The Role of a Conceptual Framework, 1-15
16. EFRAG et al. (2013b). Getting a Better Framework. The Role of the Business Model in Financial Reporting, 1-18
17. EFRAG et al. (2015). Getting a Better Framework. Profit or Loss versus OCI, 1-26
18. European Parliament. (2016). Economic and Monetary Affairs. The Basis of the Endorsement Procedure for IFRS Accounting Standards, Retrieved from

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/578988/IPOL_BRI\(2016\)578988_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/578988/IPOL_BRI(2016)578988_EN.pdf).

19. FASB. (2010). Statement of Financial Accounting Concepts № 8 Conceptual Framework for Financial Reporting, Financial Accounting Foundation, September 2010. Retrieved from http://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1176157498129&acceptedDisclaimer=true.

20. Gebhardt, G., Mora, A., Wagenhofer, A. (2014). Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS. ABACUS, Vol. 50, No. 1, 107-116. doi: 10.1111/abac.12024

21. Haslam et al. (2015). Accounting for Business Models: Increasing the Visibility of Stakeholders. Journal of Business Model, Vol. 3, No. 1, pp.62-80

22. Hellman, N. (2008). Accounting Conservatism under IFRS. Accounting in Europe, Vol. 5, No. 2, 71-100. doi: 10.1080/17449480802510492

23. IFRS Foundation. (2010). The Conceptual Framework for Financial Reporting. Retrieved from <http://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/conceptual-framework/>.

24. IFRS Foundation. (2013). Discussion Paper DP/2013/1: A Review of the Conceptual Framework for Financial Reporting. Retrieved from <http://archive.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Conceptual-Framework/Discussion-Paper-July-2013/Documents/Discussion-Paper-Conceptual-Framework-July-2013.pdf>.

25. IFRS Foundation. (2015a). Exposure Draft ED/2015/3: Conceptual Framework for Financial Reporting. Retrieved from http://archive.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Conceptual-Framework/Documents/May%202015/ED_CF_MAY%202015.pdf.

26. IFRS Foundation. (2015b). Basis for Conclusions Exposure Draft ED/2015/3: Conceptual Framework for Financial Reporting. Retrieved from <http://www.ifrs.org/-/media/project/conceptual-framework/exposure-draft/published-documents/ed-conceptual-framework-basis-conclusions.pdf>

27. IFRS Foundation. (2017). Conceptual Framework for Financial Reporting. Summary of Tentative Decisions. Retrieved from <http://www.ifrs.org/-/media/project/conceptual-framework/current-stage/summary-of-tentative-decisions-june-2017.pdf>.

28. Mourik, C. (2014). The Equity Theories and the IASB Conceptual Framework. Accounting in Europe, Vol. 11, No. 2, 219-233. doi:10.1080/17449480.2014.949278

29. Nobes & Parker. (2010). Comparative international accounting. Gosport: Pearson Education Limited.

30. Sutton, Cordery & Zijl. (2015). The Purpose of Financial Reporting: The Case for Coherence in the Conceptual Framework and Standards. ABACUS, Vol. 51, No. 1, 116 - 141

31. Wells, M. (2011). Framework-based Approach to Teaching Principle-based Accounting Standards. Accounting Education: an international journal, Vol. 20, No. 4, 303-316. doi: 10.1080/09639284.2011.569128

32. Welsch & Zlatkovich. (1989). Intermediate accounting. Boston: IRWIN.